

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/52/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3218200915
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3218200915.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a členiek senátu Mgr. Zuzany Holúbkovej a JUDr. Gabriely Janákovej v spore žalobcov 1/ H., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. č. XXXX/X, L., 2/ C., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. č. XXXX/X, L., obaja zastúpení advokátskou kanceláriou JUDr. E. Mišíková & JUDr. Ing. R. Cádra, s.r.o., so sídlom Partizánska 2, Bratislava, IČO: 50 469 738, proti žalovaným 1/ KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, Bratislava, IČO: 31 595 545, zastúpený JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom, so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, Bratislava, 2/ G., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., L., zastúpený JUDr. Petrom Ďurmekom, advokátom, so sídlom Sládkovičova 1172/34, Bánovce nad Bebravou, o ochranu osobnosti s náhradou nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalovaného 1/ proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou zo dňa 28. augusta 2019, č.k. 2C/29/2018-120, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku I. v časti o zaplatenie 10.000 eur žalobcovi 1/ **m e n í** tak, že žalobu **z a m i e t a**.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie v zostávajúcej napadnutej časti vyhovujúceho výroku I., t.j. o zaplatenie 20.000 eur žalobcovi 1/ **p o t v r d z u j e**.

III. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku II. v časti o zaplatenie 10.000 eur žalobkyni 2/ **m e n í** tak, že žalobu **z a m i e t a**.

IV. Rozsudok súdu prvej inštancie v zostávajúcej napadnutej časti vyhovujúceho výroku II., t.j. o zaplatenie 20.000 eur žalobkyni 2/ **p o t v r d z u j e**.

V. Žalobcom 1/ a 2/ **p r i z n á v a** voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania a dovolacieho konania v rozsahu 100 % s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého žalovaného. O výške trov konania a dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Rozhodnutím Najvyššieho súdu SR zo dňa 29. marca 2022, sp. zn. 9Cdo 340/2021 dovolací súd zrušil predchádzajúce čiastočne zmeňujúce a čiastočne potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu, a to z dôvodu, že odvolací súd procesne pochybil, keď právneho zástupcu žalovaného 1/ neupovedomil o termíne verejného vyhlásenia rozhodnutia na jeho e-mailovú adresu (§ 219 ods. 3 CSP). Vzhľadom na uvedené, konal odvolací súd o odvolaní nanovo, právneho zástupcu žalovaného 1/ upovedomil o termíne verejného vyhlásenia rozhodnutia na jeho e-mailovú adresu (č.l. 252) a vo veci nanovo rozhodol. Predchádzajúci rozsudok odvolacieho súdu bol zrušený v plnom rozsahu (aj v zmeňujúcej

časti, ktorá nebola vydaná v neprospech dovolateľa), preto odvolací súd nanovo rozhodol v celom rozsahu podaného odvolania.

2. Pretože dovolací súd nevytýkal odvolaciemu súdu iné pochybenie pri rozhodovaní predchádzajúcim zrušeným rozhodnutím, ako to, ktoré bolo odstránené upovedomením o termíne verejného vyhlásenia rozhodnutia na e-mailovú adresu právneho zástupcu, nenachádza odvolací súd v identickom zložení senátu dôvod pre iné rozhodnutie vo veci. Vzhľadom na identického sudcu spravodajcu rozhoduje odvolací súd nanovo aj v plnom znení pôvodného rozhodnutia s výnimkou rozhodnutia o trovách:

3. Súd prvej inštancie (tiež aj okresný súd) napadnutým rozsudkom rozhodol o nároku žalobcov na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch za zásah do práv na ochranu osobnosti (§ 11 a nasl. Občianskeho zákonníka (OZ)), ktorý žalobcovia uplatnili každý vo výške 35.000 eur na tom skutkovom základe, že v dôsledku dopravnej nehody zavinenej žalovaným 2/ nedaním prednosti v jazde zomrela ich Y. dcéra. Voči žalovanému 1/ ako poisťovní uplatnili nárok z titulu poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú pri prevádzke motorového vozidla, ktorým bola dopravná nehoda spôsobená. Konštatujúc pasívnu vecnú legitimitáciu žalovaného 1/ ako poisťovne a vylúčenie zavinenie dopravnej nehody žalovaným 2/, považoval súd prvej inštancie za primeranú výšku zadosťučinenia po 30.000 eur pre každého zo žalobcov. Zohľadnil intenzitu vzťahu rodič - dieťa, vek dcéry v čase nehody (XX r.), ako aj pomery na strane žalovaného 2/ ako vodiča, ktorý nehodu spôsobil. Vo zvyšku žalobu zamietol a žalobcom priznal plnú náhradu trov konania zohľadňujúc, že rozhodnutie záviselo od úvahy súdu.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, a to do vyhovujúcej časti podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný 1/, ktorý žiadal napadnuté rozhodnutie zmeniť a žalobu zamietnuť. Rozhodnutie považoval za nesprávne a ohľadom výšky priznanej náhrady za nedostatočne odôvodnené. Žalovaný 1/ namietal nedostatok príčinnej súvislosti medzi dopravnou nehodou ako poistnou udalosťou a zásahom do osobnostných práv žalobcov, pretože tento zásah nastal až ako reakcia na priamy následok dopravnej nehody, ktorým bolo úmrtie dcéry žalobcov. Medzi dopravnou nehodou a zásahom do osobnostných práv žalobcov preto podľa žalobcu nie je vzťah priamej príčinnej súvislosti čo vylučuje poistné plnenie (§ 5 ods. 1 Zákona o PZP). Na podporu svojej argumentácie citoval žalovaný početnú judikatúru. Uviedol, že súd prvej inštancie sa s otázkou príčinnej súvislosti nevysporiadal. Žalovaný 1/ tiež namietal nedostatočné odôvodnenie výšky priznanej náhrady.

5. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žiadali rozsudok v napadnutej časti potvrdiť ako vecne správny. Poukázali na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR (NS SR) zo dňa 31.07.2019 sp. zn. 6MCdo 1/2016 zverejnené tiež v Zbierke rozhodnutí a stanovísk NS SR pod R 61/2018, podľa ktorého škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o PZP je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla.

6. Žalovaný 2/ vo vyjadrení k odvolaniu považoval zaviazanie žalovaného 1/ k náhrade za vecne správne, pričom výšku náhrady ponechal na rozhodnutí súdu.

7. Odvolací súd preskúmal vec v zmysle ust. § 378 a nasl. CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej vyhovujúcej časti čiastočne zmeniť podľa § 388 CSP a žalobu čiastočne zamietnuť (o zaplatenie po 10.000 eur pre každého žalobcu), a vo zvyšku (po 20.000 eur pre každého žalobcu) potvrdiť podľa § 387 CSP.

8. Odvolaním nebol napadnutý výrok III. o zamietnutí zvyšku žaloby, preto je tento výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

9. Nie je opodstatnený odvolací dôvod o nedostatočnom odôvodnení a nesprávnom posúdení otázky príčinnej súvislosti. Súd prvej inštancie závery ohľadom príčinnej súvislosti uviedol v ods. 51 svojho rozhodnutia. Súčasne odpoveď na žalobcom nastolenú otázku príčinnej súvislosti dáva v kontexte pasívnej vecnej legitimitácie aj rozhodnutie NS SR zo dňa 31.07.2019 sp. zn. 6MCdo 1/2016 zverejnené tiež v Zbierke rozhodnutí a stanovísk NS SR pod R 61/2018 (citované v napadnutom rozsudku). Podľa záverov tohto rozhodnutia je škodou pre účely zákona č. 381/2001 Z.z. o PZP aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla a poisťovňa je v spore o náhradu takejto ujmy pasívne vecne legitimitovaná. Na závery uvedeného rozhodnutia NS SR nadviazal NS SR aj v neskoršej rozhodovacej praxi (sp. zn. 6Cdo 143/2017 z 27.2.2018, sp. zn. 6 Cdo 206/2017 z 27.2.2018 alebo sp. zn. 8Cdo 6/2018 zo dňa 27.9.2018), ktorá v súčasnosti predstavuje ustálenú rozhodovaciu prax.

10. Z uvedeného je zrejmé, že príčinná súvislosť medzi dopravnou nehodou a zásahom do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody nie je vylúčená, ako to uvádza žalovaný 1/ v odvolaní citujúc rozhodnutia so všeobecne platnými závermi o príčinnej súvislosti alebo na túto vec nepriľiehavé 2Cdo 73/2006 zo dňa 30.1.2007 (R 61/2008). Predmetom konania 2Cdo 73/2006 bola

náhrada straty na zárobku a náhrada sťaženia spoločenského uplatnenia a nie náhrada nemajetkovej ujmy za zásah do práv na ochranu osobnosti, ktorá je predmetom konania v tomto spore.

11. Napokon sa odvolací súd nestotožňuje s názorom žalovaného 1/ o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorých vec právne posúdil, uviedol právneteoretické východiská jeho aplikácie vrátane odkazov na relevantné rozhodnutia najvyšších súdnych autorít, ktoré tieto východiská uznávajú ako platné v súdnej praxi. Na druhú stranu súd prvej inštancie uviedol rozsiahle skutkové zistenia a zdôvodnil, ktoré z nich považuje za významné pre rozhodnutie o výške priznaného nároku. Bola to najmä povaha rodinných vzťahov a intenzita citových väzieb medzi žalobcami a nebohrou, ktoré boli pre súd prvej inštancie určujúce pri stanovení výšky priznanej náhrady. Za podstatné považoval súd prvej inštancie aj okolnosti na strane žalovaného, a to nedbanlivostné zavinenie, jeho úprimnú ľútosť, trestné odsúdenie, osobné a majetkové pomery (starobný dôchodca) ako aj to, že vzniku dopravnej nehody by nebohák dokázala včasnou reakciou zabrániť a týmito okolnosťami odôvodnil čiastočné zamietnutie žaloby.

12. Jediným nedostatkom napadnutého rozhodnutia je nedostatočné porovnanie posudzovaného prípadu s rozhodnutiami v obdobných veciach, na základe ktorého považoval súd prvej inštancie nesprávne za primeranú náhradu vo výške 30.000 eur pre každého zo žalobcov. V prípade zásahu do osobnostných práv pozostalého formou usmrtenia jeho blízkej osoby nie je možné takúto ujmu vyrovnať žiadnou peňažnou sumou. Peňažná náhrada je len slabým pokusom zákonodarcu o kompenzáciu takejto ujmy. Preto ani rozhodnutie súdu o takomto nároku nemožno posudzovať z hľadiska spôsobilosti priznanej sumy nahradiť vzniknutú ujmu. Náležitým kritériom je primeranosť výšky náhrady vychádzajúca z okolností veci a z porovnania s obdobnými prípadmi. Tak napríklad v konaní, v ktorom bolo podané dovolanie vedené Najvyšším súdom SR pod sp. zn. 2Cdo 154/2010 bola v prípade smrti dcéry pri dopravnej nehode právoplatne priznaná každému z rodičov suma 17.000 eur. V konaní, v ktorom bolo podané dovolanie vedené Najvyšším súdom SR pod sp. zn. 4Cdo 139/2011 bola v prípade smrti dcéry pri dopravnej nehode právoplatne priznaná každému z rodičov suma 15.000 eur. V konaní pred Krajským súdom Trnava sp. zn. 24Co 479/2012 bola v prípade smrti syna pri dopravnej nehode právoplatne priznaná jednému z rodičov suma 25.000 eur. V konaní pred Krajským súdom Bratislava sp. zn. 4Co 470/2011 bola v prípade smrti dcéry pri dopravnej nehode právoplatne priznaná každému z rodičov suma 24.895 eur.

13. V kontexte uvedených rozhodnutí nepovažoval odvolací súd za primeranú náhradu priznanú súdom prvej inštancie vo výške 30.000 eur každému z rodičov. Stotožňujúc sa so všetkými východiskami súdu prvej inštancie k výške priznanej náhrady, túto korigoval výlučne z hľadiska porovnateľnosti s obdobnými prípadmi na sumu 20.000 eur pre každého z rodičov.

14. Vzhľadom na uvedené bolo odvolanie žalovaného 1/ dôvodné iba čiastočne a odvolací súd preto rozsudok v napadnutej vyhovujúcej časti čiastočne zmenil a vo zvyšku potvrdil, ako je uvedené vo výroku.

15. Po zrušení rozhodnutí dovolacieho súdu bolo potrebné rozhodnúť nanovo o trovách konania ako aj o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). Odvolací súd rozhodol s odkazom na doktrínalný výklad uvedeného ustanovenia (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C.H.Beck, 2016, str. 1445), podľa ktorého... „odvolací súd v novom rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodne opäť o nároku na náhradu trov dovolacieho konania, a to vrátane nároku na náhradu trov dovolacieho konania. Tento nárok bude tvoriť jeden celok, a preto v takomto prípade bude odvolací súd rozhodovať jedným výrokom“.

16. Vzhľadom na uvedené rozhodol odvolací súd jedným výrokom o nároku na náhradu trov konania (prvoinštančného i dovolacieho) ako aj o nároku na náhradu trov dovolacieho konania podľa § 396 ods. 2 CSP, § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. Za východisko rozhodnutia považoval úspech strán vo veci. Nie teda úspech v jednotlivých fázach konania, čo by v zmysle citovaného komentára ani neprichádzalo do úvahy, ale úspech v meritórnom výsledku sporu. V konaní o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy z porušenia práv na ochranu osobnosti je potrebné posudzovať úspech vo veci v zásade z hľadiska rozhodnutia o základe tohto nároku, teda z hľadiska danosti samotného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch a nie podľa pomeru priznanej/žalovanej sumy, ktorý je do istej miery závislý od úvahy súdu (I. ÚS 204/2017-13 z 19.4.2017). Vychádzajúc z uvedeného boli žalobcovia v konaní plne úspešní a patrí im nárok na náhradu trov konania ako aj dovolacieho konania v plnom rozsahu tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

17. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať dovolanie za podmienok stanovených v ust. § 419 až § 425 CSP. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.